

نمونه سؤالات امتحانی نیمسال اول

جغرافیا ۳ [رشته ادبیات و علوم انسانی]

از درس اتانتهای درس ۳

۱- درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را مشخص کنید. (۱/۵ نمره)

الف) در روستاها، فعالیت‌های متنوع در فضاهای محدودتری متراکم شده‌اند.

ب) به بخش‌های پیرامونی یک شهر، منطقه مادرشهری گفته می‌شود.

پ) مهاجرت از روستاها به شهرها، مهم‌ترین پدیده در کاهش روستانشینی و افزایش شهرنشینی است.

ت) زاغه‌نشینی نوعی اسکان غیررسمی است که در نقاط مختلف شهر به وجود می‌آید.

ث) پایداری شهر، نقطه انتهایی دارد.

ج) در مرحله خروجی در سامانه اطلاعات جغرافیایی، اطلاعات با توجه به اهداف، تجزیه و تحلیل فضایی و مدل‌سازی می‌شوند.

۲- جاهای خالی زیر را با کلمات مناسب پر کنید. (۱/۵ نمره)

الف) در ایران، مدیریت روستاها بر عهده ..... و ..... است.

ب) درآمد کم، بی‌کاری، ..... و ..... به فقر شهری منجر می‌شود.

پ) اختراع موتور بخار، تحول بزرگی در حمل‌ونقل ..... و ..... به وجود آورد.

۳- گزینه صحیح را انتخاب کنید. (۰/۷۵ نمره)

الف) کدام مورد، متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا است؟

۱) فعالیت اقتصادی

۲) دسترسی به خدمات و تسهیلات

۳) میزان جمعیت

۴) فرهنگ

ب) کدام مورد، ترجمه و معادل واژه مگاسیتی محسوب می‌شود؟

۱) مادرشهر

۴) شهر مرکزی

۲) جهان‌شهر

۳) کلان‌شهر

پ) یکی از مهم‌ترین تغییرات فضای جغرافیایی در قرن ۲۰ و ۲۱ کدام است؟

۱) تغییرات الگوی شهرنشینی

۲) افزایش شهر و شهرنشینی در جهان

۳) کاهش فاصله طبقاتی در شهرها

۴) تغییرات حوزه نفوذ سکونتگاه‌ها

۴- مورد صحیح را از ستون سمت چپ انتخاب نمایید. (۰/۷۵ نمره)

ستون اول

ستون دوم

- الف) گسترده‌ترین و طولانی‌ترین شبکه ریلی در جهان
- ب) بیشترین میزان خطوط سریع‌السیار
- ج) اولین هواپیمای جت در جهان

- ۱- چین
- ۲- آلمان
- ۳- ایالات متحده آمریکا
- ۴- انگلستان

۵- هر یک از مفاهیم زیر را تعریف کنید. (۵ نمره)

الف) مقر در علم جغرافیا

ب) کلان‌شهر

پ) وندالیسم شهری

ت) آمایش سرزمین

ث) جغرافیای حمل‌ونقل

- ۶- برنامه ریزان شهری، سرانه هر کاربری را چگونه محاسبه می کنند؟ (۵/۰ نمره)
- ۷- یکی از راه کارهای حکومت ها برای جلوگیری از پدیده حاشیه نشینی چیست؟ (۵/۰ نمره)
- ۸- حمل و نقل در بین النهرین باستان، چگونه صورت می گرفت؟ (۵/۰ نمره)
- ۹- در برنامه ریزی های شهری باید به چه ارکانی توجه شود؟ (۵/۰ نمره)
- ۱۰- ماهیت حمل و نقل اساساً چیست و با چه مفاهیمی سروکار دارد؟ (۵/۰ نمره)
- ۱۱- چرا تهران به یک منطقه کلان شهر بزرگ تبدیل شده است؟ (۷۵/۰ نمره)
- ۱۲- برنامه توسعه روستایی را توضیح دهید. (۷۵/۰ نمره)
- ۱۳- جهاد سازندگی با چه هدفی در ایران تشکیل شد؟ (۷۵/۰ نمره)
- ۱۴- از هواپیما برای حمل چه کالاهایی استفاده می شود؟ (۷۵/۰ نمره)
- ۱۵- چهار مورد از عملکردهای جدید روستاها را بنویسید. (۱ نمره)
- ۱۶- مزیت مهم حمل و نقل آبی چیست؟ (۱ نمره)
- ۱۷- دو پدیده مربوط به تغییرات الگوی شهرنشینی در جهان چیست؟ (۱ نمره)
- ۱۸- فرهنگ و مناسبات اجتماعی در روستاها چه تفاوتی با شهرها دارد؟ (۱ نمره)
- ۱۹- چهار قابلیت سامانه GPS را بنویسید. (۱ نمره)

خریشتو

مؤسسه آموزشی فرهنگی

پاسخ تشریحی

جغرافیا ۳ [رشته ادبیات و علوم انسانی]

- ۱- الف) نادرست / در شهرها (ب) نادرست / حومه (پ) درست
ت) درست (ث) نادرست / ندارد (ج) نادرست / در مرحله پردازش

-۲

الف) دهیاری‌ها / شوراهای اسلامی
ب) مسکن نامناسب / حاشیه‌نشینی
پ) آبی / ریلی

- ۳- الف) گزینه ۳ صحیح است. (ب) گزینه ۳ صحیح است. (پ) گزینه ۲ صحیح است.

- ۴- الف) ۳ (ب) ۱ (پ) ۲

-۵

الف) مقر در علم جغرافیا: منظور از مقر، مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن روی زمین است.
ب) کلان‌شهر: معمولاً به مادرشهر، کلان‌شهر می‌گویند. برخی معتقدند کلان‌شهر ترجمه و معادل واژه مگاسیتی است و به شهرهایی با بیش از ده میلیون نفر جمعیت نیز گفته می‌شود. در ایران به مادرشهرهای با جمعیت بیش از ۱ میلیون نفر کلان‌شهر گفته می‌شود.
پ) وندالیسم شهری: خسارت وارد کرد به اموال عمومی و بناها و آثار فرهنگی یکی دیگر از انحرافات اجتماعی در شهرهاست که به آن وندالیسم شهری می‌گویند.
ت) آمایش سرزمین: آمایش سرزمین عبارت است از سامان دادن و نظم بخشیدن به فضاهای جغرافیایی و توزیع متوازن، متعادل و منطقی جمعیت، فعالیت‌ها و تجهیزات و امکانات در سطح سرزمین.
ث) جغرافیای حمل‌ونقل: شاخه‌ای از دانش جغرافیاست که جابه‌جایی انسان، بار و اطلاعات را در سطح زمین مطالعه می‌کند و به بررسی الگوهای پراکندگی و شیوه‌های حمل‌ونقل و تأثیرات آن‌ها بر محیط به منظور برنامه‌ریزی و مدیریت مطلوب منطقه‌ای می‌پردازد.

۶- تقسیم مساحت بر جمعیت.

۷- ساخت مسکن ارزان‌قیمت و اعطای وام مسکن.

۸- از طریق قایق‌های پارویی در رودخانه‌ها و کانال‌های آبی.

۹- اجتماعی - فرهنگی، اقتصادی و محیط‌زیست.

۱۰- ماهیت حمل‌ونقل اساساً جغرافیایی است و با مفاهیمی چون مکان، موقعیت مکانی، ساخت، مبدأ و مقصد سروکار دارد.

۱۱- به‌علت رشد شهرهای کوچک و بزرگ و شهرک‌های اقماری در اطراف تهران.

۱۲- برنامه‌ای است که با هدف بهبود زندگی اقتصادی و اجتماعی روستانشینان طراحی می‌شود.

۱۳- رسیدگی به مناطق محروم و استقلال کشور و خودبستگی کشاورزی

۱۴- از هواپیما برای حمل کالاهای سبک، کم‌حجم و ارزشمند یا مواد فاسدشدنی که باید سریع به مقصد برسند، استفاده می‌شود. مانند تجهیزات الکترونیکی، گل، دارو و مواد غذایی.

۱۵- صیادی، گردشگری، صنعتی و روستاهایی با نقش صنایع کوچک تبدیلی یا خانگی

۱۶- حمل کالا با کشتی، مقرون‌به‌صرفه‌ترین و ارزان‌ترین روش برای جابه‌جایی کالا به‌ویژه کالاهای حجیم و بزرگ در مسافت‌های طولانی است.

۱۷- (۱) افزایش شهرهای میلیونی (۲) تغییر الگوی مکانی شهرهای با بیش از ۵ و ۱۰ میلیون نفر در جهان

۱۸- در روستاها چون جمعیت کمتر است، بیشتر افراد یکدیگر را می‌شناسند و روابط خویشاوندی، وابستگی اجتماعی و همکاری میان آن‌ها بیشتر است. آداب و رسوم و شیوه زندگی در شهر و روستا متفاوت است. در شهرها نوگرایی بیشتر و تغییر اجتماعی سریع‌تر است.

-۱۹

(۱) داده‌های مربوط به پدیده‌های دنیای واقعی را می‌توان براساس اهداف مطالعه و نوع ویژگی‌های مورد نظر را در قالب لایه‌های جداگانه طبقه‌بندی و ترکیب کرد.

(۲) قابلیت دسته‌بندی و برقراری ارتباط منطقی و ریاضی بین انواع اطلاعات

(۳) به‌روز کردن اطلاعات در همه بخش‌ها

(۴) مکان‌یابی